

Валюта рыногу (2016-жылдын май айы)

Кароого алынып жаткан мезгил ичинде өтүп жаткан жылдын өткөн айындагысына салыштырмалуу америка валютасынын алмашуу курсунун бир АКШ доллар үчүн 68,4200 сомдон 68,2986 сомго чейин бир төмөндөшү байкалган. Негизинен, өлкөгө акча которуу системасы боюнча келип түшкөн валюталардын көлөмүнөн жана банктардын конвертациялык операцияларынын натыйжасында алынган долларлардан улам сом бекемделген.

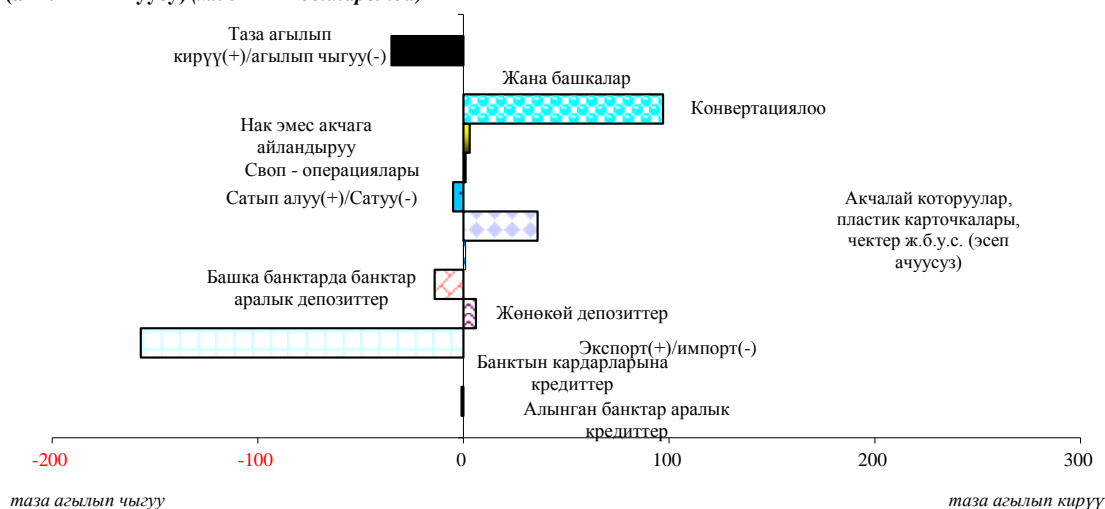
Чет өлкө валютасын сатып алуу-сатуу боюнча операциялардын жалпы көлөмү өткөн айдын тиешелүү көрсөткүчүнө салыштырганда 14,7 пайызга, 27,6 млрд сомго чейин төмөндөгөн. Буга коммерциялык банктардын нак операциялар сегментинде 15,2 млрд сомго (-0,9 пайызга) чейин жана алмашуу бюролорунун нак операциялар сегментинде иш жигердүүлүгүнүн 10,0 млрд сомго (-17,3 пайызга) чейин төмөндөшү менен катар эле, коммерциялык банктардын нак эмес операциялар көлөмүнүн 2,4 млрд сомго (-51,3 пайызга) чейин төмөндөшү себеп болгон.

Банктар аралык валюта тооруктарынын чогуу алгандагы жүгүртүүсү өткөн айдын тиешелүү көрсөткүчүнө салыштырганда 61,4 пайызга, 26,4 млн АКШ долларына чейин төмөндөгөн. Буга Улуттук банк тарабынан чет өлкө валютасын сатып алуу боюнча валюталык интервенциялар көлөмүнүн 1,5 млн АКШ долларын түзүү менен 95,6 пайызга төмөндөшү себеп болгон эле. Коммерциялык банктар ортосунда операциялар көлөмү 26,6 пайызга, 24,9 млн АКШ долларына чейин көбөйгөн.

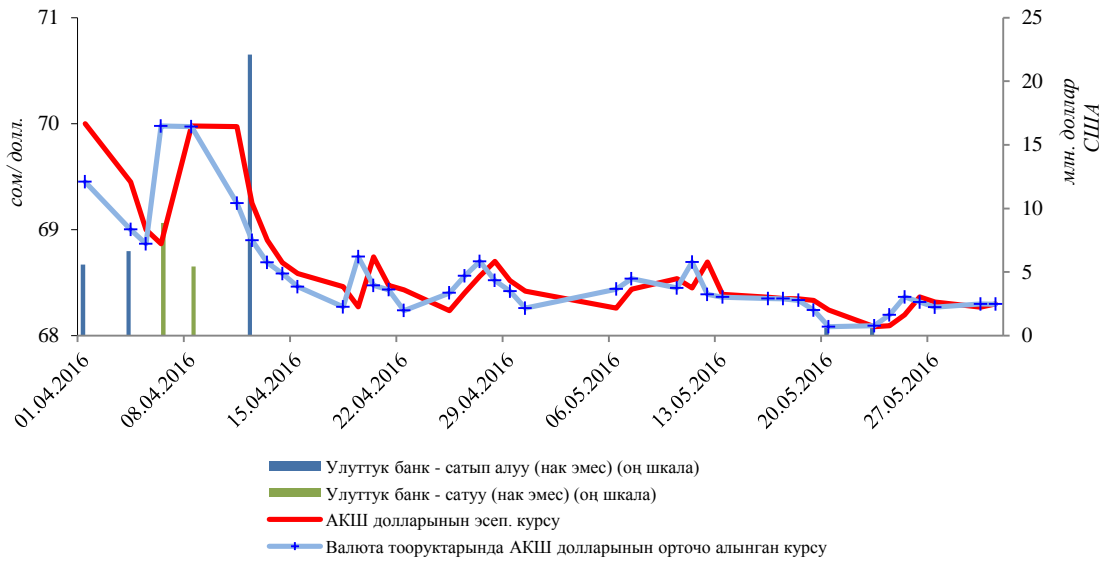
Кароого алынып жаткан мезгил ичинде Улуттук банк коммерциялык банктар менен СВОП-операцияларын ишке ашырган эмес.

Валюталардын негизги түрлөрү боюнча операциялар көлөмүнүн төмөндөшү байкалган. Ишке ашырылган операциялардын жалпы көлөмүндө валюталардын үлүштүк катышы төмөнкүдөй бөлүштүрүлгөн: америка долларында операциялардын салыштырма салмагы 58,2 пайызды (-3,1 п.п.), евродо операциялардын үлүшү – 2,1 пайызды (-0,01 п.п.), орус рублинде операциялардын үлүшү – 37,5 пайызды (+3,0 п.п.), казак теңгесинде – 2,1 пайызды (+0,2 п.п.) түзгөн.

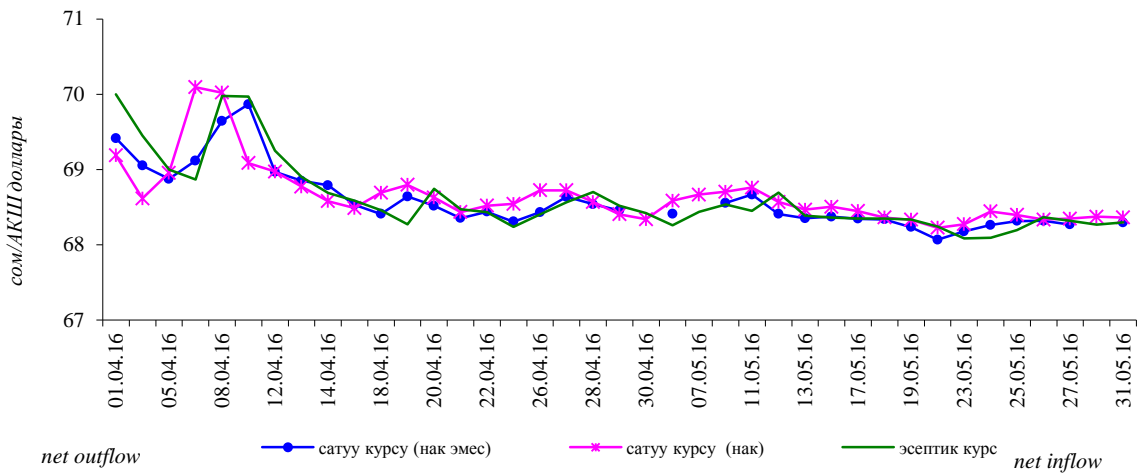
1-график. Коммерциялык банктарда нак эмес АКШ долларынын таза агылып кирүүсү (агылып чыгуусу) (млн АКШ долларында)

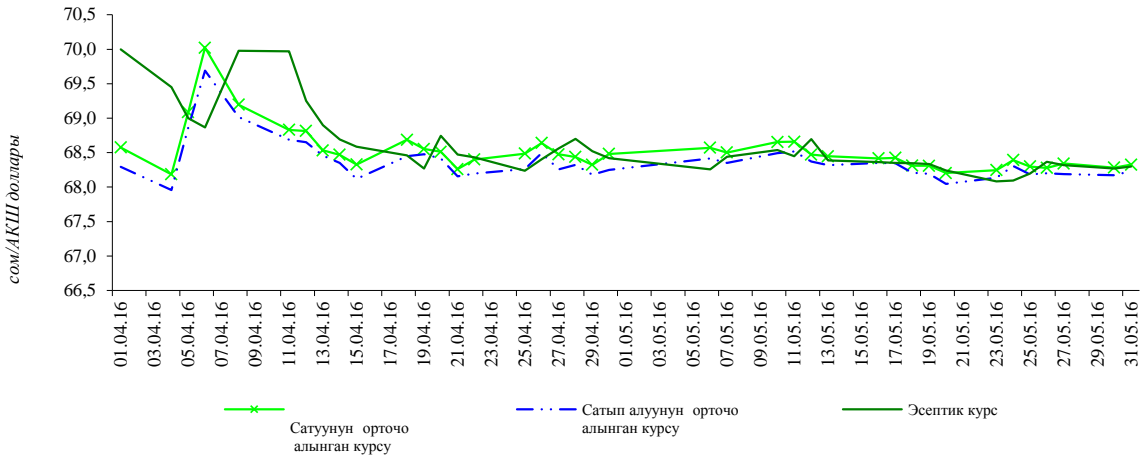
2- график. Банктар аралык валюта тооруктарында АКШ доллар курсунун динамикасы

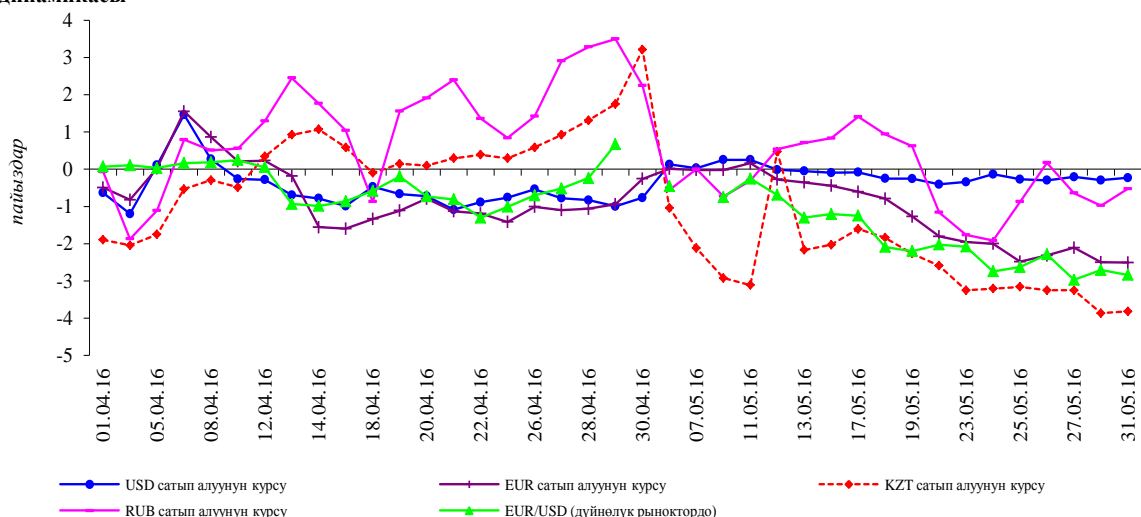
3-график. Коммерциялык банктарда нак эмес жана нак АКШ долларынын сатуу курстарынын динамикасы

4-график. Алмашуу бюрөлорунда АКШ доллар курсунун динамикасы

5-график. Алмашуу бюрөлорунда негизги валюталар курсунун, алмашуу бюрөлорунда жана дүйнөлүк рынокторунда АКШ доллар курсунун өзгөрүү арымдарынын динамикасы

1-таблица. Операциялар түрлөрү боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу (сом эквивалентинде)

миң сом

Мезгил	Операциялардын жалпы көлөмү	комм. банктардын нак эмес операциялары		комм. банктардын нак операциялары		алмашуу бюрөлорунун нак операциялары		
		Операциялардын көлөмү	Салыш.салмак (%)	Операциялардын көлөмү	Салыш.салмак (%)	Операциялардын көлөмү	Салыш.салмак (%)	
2015	05	36 923,8	7 334,7	19,9	18 561,5	50,3	11 027,7	29,9
	06	39 196,4	5 348,2	13,6	21 241,9	54,2	12 606,2	32,2
	07	41 634,9	5 519,9	13,3	21 948,0	52,7	14 167,0	34,0
	08	39 887,6	3 895,1	9,8	20 448,9	51,3	15 543,6	39,0
	09	40 207,2	8 320,9	20,7	20 069,4	49,9	11 816,9	29,4
	10	36 510,4	5 802,9	15,9	18 347,3	50,3	12 360,1	33,9
	11	40 143,6	10 092,7	25,1	18 153,4	45,2	11 897,5	29,6
2016	01	28 883,0	9 561,2	33,1	12 989,0	45,0	6 332,7	21,9
	02	26 720,6	4 964,7	18,6	12 616,1	47,2	9 139,8	34,2
	03	32 735,6	8 112,3	24,8	14 513,1	44,3	10 110,3	30,9
	04	32 370,0	4 969,6	15,4	15 331,1	47,4	12 069,3	37,3
	05	27 596,3	2 419,6	8,8	15 191,9	55,1	9 984,7	36,2

2-таблица. Валюталар боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу көлөмү (сом эквивалентинде)

млн сом

Мезгил	Операциялардын жалпы көлөмү	АКШ доллары		Евро		Орус рубли		Казак теңгеси		Жана башкалар		
		көлөм	салыш. салмак	көлөм	салыш. салмак	көлөм	салмак	көлөм	салмак	көлөм	салмак	
2015	05	36 923,8	23 192,5	62,8	804,1	2,2	10 582,7	28,7	2 338,8	6,3	5,8	0,0
	06	39 196,4	23 554,4	60,1	796,4	2,0	11 914,5	30,4	2 919,6	7,5	11,6	0,0
	07	41 634,9	25 794,8	62,0	918,3	2,2	10 912,2	26,2	4 001,0	9,6	8,7	0,0
	08	39 887,6	24 745,9	62,0	1 189,4	3,0	9 606,4	24,1	4 334,7	10,9	11,1	0,0
	09	40 207,2	27 132,2	67,5	881,3	2,2	10 603,2	26,4	1 579,8	3,9	10,8	0,0
	10	36 510,4	23 227,8	63,6	935,4	2,6	10 251,8	28,1	2 087,3	5,7	8,1	0,0
	11	40 143,6	26 486,8	66,0	1 800,3	4,5	10 904,1	27,2	943,7	2,4	8,8	0,0
2016	01	28 883,0	21 810,2	75,5	1 118,8	3,9	5 575,1	19,3	372,2	1,3	6,7	0,0
	02	26 720,6	17 106,1	64,0	1 760,9	6,6	7 329,6	27,4	504,9	1,9	19,1	0,1
	03	32 735,6	21 311,8	65,1	1 562,5	4,8	9 218,0	28,2	636,7	1,9	6,7	0,0
	04	32 370,0	19 847,0	61,3	694,8	2,2	11 181,0	34,5	637,0	2,0	10,2	0,0
	05	27 596,3	16 058,9	58,2	590,7	2,1	10 351,6	37,5	584,7	2,1	10,4	0,0

3-таблица. Сомго карата чет өлкө валютасынын эсептик курсу боюнча маалымат

Мезгил	Айдын акырына карата эсептик курс				Ай ичинде эсептик курстун өзгөрүшү				
	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	
2015	05	58,1472	63,7119	1,0977	0,3127	-3,2%	-3,6%	-5,5%	-3,3%
	06	62,0788	69,0223	1,1181	0,3334	6,8%	8,3%	1,9%	6,6%
	07	61,0213	66,9343	1,0344	0,3255	-1,7%	-3,0%	-7,5%	-2,4%
	08	65,0953	73,4991	0,9792	0,2739	6,7%	9,8%	-5,3%	-15,9%
	09	68,8359	77,2924	1,0392	0,2546	5,7%	5,2%	6,1%	-7,0%
	10	69,6980	76,7131	1,0827	0,2497	1,3%	-0,7%	4,2%	-1,9%
	11	75,9000	80,5792	1,1458	0,2471	8,9%	5,0%	5,8%	-1,0%
	12	75,8993	83,0073	1,0414	0,2236	0,0%	3,0%	-9,1%	-9,5%
2016	01	75,8826	82,6665	1,0094	0,2078	0,0%	-0,4%	-3,1%	-7,1%
	02	74,2525	81,8337	0,9888	0,2123	-2,1%	-1,0%	-2,0%	2,2%
	03	70,0158	79,2439	1,0356	0,2037	-5,7%	-3,2%	4,7%	-4,1%
	04	68,4200	77,8483	1,0635	0,2086	-2,3%	-1,8%	2,7%	2,4%
	05	68,2986	76,0471	1,0335	0,2027	-0,2%	-2,3%	-2,8%	-2,8%

4-таблица. Алмашуу бюрлорунда сомго карата чет өлкө валютасынын курстары боюнча маалымат

Мезгил	Ай ичинде орточо маржа				Валютаны сатуу курсунун орточо күндүк				Ай ичинде валютаны сатуу курсунун				
	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак тенгеси	
2015	05	0,2%	0,6%	0,6%	0,3%	0,1%	0,4%	0,7%	0,2%	-1,7%	-2,7%	-2,7%	-1,4%
	06	0,2%	0,6%	0,4%	0,4%	0,2%	0,3%	0,8%	0,2%	6,6%	8,0%	-0,5%	6,2%
	07	0,2%	0,6%	0,4%	0,5%	0,1%	0,3%	0,6%	0,2%	-1,2%	-2,8%	-8,5%	-2,0%
	08	0,3%	0,7%	0,4%	1,0%	0,6%	0,3%	0,5%	0,7%	4,7%	7,2%	-5,5%	-17,5%
	09	0,3%	0,8%	0,4%	1,4%	0,4%	0,5%	0,6%	1,0%	6,9%	7,0%	8,1%	-5,7%
	10	0,2%	0,6%	0,4%	0,7%	0,1%	0,2%	0,8%	0,3%	1,5%	-0,4%	12,5%	-7,7%
	11	0,3%	0,5%	0,3%	1,2%	0,3%	0,3%	0,5%	0,8%	8,4%	4,6%	4,3%	-0,7%
	12	0,3%	0,5%	0,5%	1,4%	0,0%	0,1%	0,3%	0,8%	0,5%	3,2%	-8,5%	-9,1%
2016	01	0,3%	0,6%	0,6%	1,9%	0,0%	0,1%	0,8%	0,7%	-0,3%	-0,3%	-3,7%	-7,2%
	02	0,3%	0,6%	0,6%	1,3%	0,3%	0,4%	0,6%	0,4%	-3,0%	-2,2%	-2,6%	2,1%
	03	0,2%	0,6%	0,5%	1,1%	0,2%	0,2%	0,4%	0,4%	-6,2%	-3,0%	4,7%	-3,2%
	04	0,3%	0,6%	0,6%	1,0%	0,3%	0,3%	0,6%	0,3%	-0,8%	-0,3%	2,2%	3,2%
	05	0,2%	0,6%	0,5%	1,1%	0,1%	0,1%	0,5%	0,3%	-0,2%	-2,5%	-0,5%	-3,8%